

Sygn. akt IV CZ 64/12

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSA Władysław Pawlak

ze skargi M. W.

o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem

Sądu Okręgowego

z dnia 7 grudnia 2011 r., w sprawie z powództwa M. W.

przeciwko Bankowi WBK SA we W.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 października 2012 r.,

zażalenia skarżącego

na postanowienie Sądu **Okręgowego**

z dnia 8 marca 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 marca 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę M. W. o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa skarżącego przeciwko Bankowi WBK S.A. we W. o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym, zakończony prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 7 grudnia 2011 r.

Sąd Okręgowy stwierdził, że skarżący powołał się na nowe okoliczności faktyczne i dowody w postaci odnalezionej dokumentacji, wskazującej na spłacenie kredytów, która uzasadnia żądanie uzgodnienia treści księgi wieczystej przez wykreślenie wpisanej hipoteki. Samo sformułowanie w skardze zarzutów w sposób odpowiadający ustawowo określonym podstawom skargi o wznowienie postępowania nie oznacza jednak, że wniesiona skarga rzeczywiście opiera się na takiej podstawie. Analiza wywodów skarżącego, mimo powołania się przez niego na art. 403 § 2 k.p.c., nie pozwala na przyjęcie, że oparł on skargę na ustawowej podstawie. Wznowienie postępowania na podstawie określonej w art. 403 § 2 k.p.c. jest możliwe tylko w razie późniejszego wykrycia okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały już w czasie merytorycznego rozpoznawania sprawy. Muszą to być przy tym takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które nie tylko nie zostały ujawnione w poprzednim postępowaniu, ale w czasie jego trwania miały dla strony skarżącej charakter „nieujawnialny”; strona nie miała do nich dostępu i nie musiała ich znać. Chodzi tu bowiem o faktyczną niemożność przedstawienia dowodów, a nie zaniechanie tego wskutek opieszałości, zaniechania, zapomnienia czy błędnej oceny. Z wywodów skarżącego wynika natomiast, że wskazane przez niego dowody istniały w czasie orzekania w sprawie i przy dołożeniu należytej staranności skarżący mógł je przedstawić. Dokumenty były wówczas w posiadaniu skarżącego, a fakty, na które się obecnie powołuje, mogły zostać wykazane również za pomocą innych dowodów. Leżało to wyłącznie w gestii skarżącego, stąd jego zaniechanie w tym względzie nie może skutkować wznowieniem postępowania. Z tej przyczyny wniesiona skarga, jako nieoparta na ustawowej podstawie, ulega odrzuceniu na podstawie art. 410 k.p.c.

W zażaleniu skarżący zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 403 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, że wskazane w skardze okoliczności faktyczne oraz dowody istniały w dacie orzekania w sprawie i przy dołożeniu należytej staranności mogły być przedstawione Sądowi, i art. 410 k.p.c. przez przyjęcie, że skarga nie opiera się na ustawowej podstawie. W konkluzji żalący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak niewadliwie przyjął Sąd Okręgowy, według art. 403 § 2 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania m.in. w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, zaaprobowanym przez doktrynę, muszą to być okoliczności lub środki dowodowe, które istniały już w czasie trwania poprzedniego postępowania, lecz nie były znane stronie i z tej przyczyny nie mogły być przez nią wykorzystane w tym postępowaniu. Muszą to być przy tym takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, do których strona nie miała dostępu i nie mogła ich znać. Nie stanowi zatem podstawy wznowienia ani środek dowodowy powstały po wydaniu zaskarżonego orzeczenia, ani istniejący przed jego wydaniem i znany stronie, którego w poprzednim postępowaniu nie powołała, choć istniała taka możliwość i obiektywna potrzeba. Chodzi o to, aby okoliczności faktyczne lub środki dowodowe zostały wykryte po prawomocnym zakończeniu poprzedniego postępowania, a więc o takie okoliczności lub środki dowodowe, o których strona dopiero wówczas powzięła wiadomość w sposób pozwalający na ich powołanie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 48, z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, niepubl., z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 601/09, niepubl., z dnia 26 stycznia 2011 r., II UZ 42/10, niepubl., z dnia 1 kwietnia 2011 r., III CZ 13/11, niepubl., z dnia 18 kwietnia 2011 r., III UZ 6/11, niepubl. i z dnia 25 maja 2011 r., II CZ 20/11, niepubl.).

W uzasadnieniu skargi o wznowienie postępowania żalący wyraźnie stwierdził, że przy ponownym wertowaniu dokumentów ujawnił „nowe istotne fakty

prawne” i wywodził, że pozwany bezpodstawnie wykazuje jego zadłużenie. Chodziło zatem o dokumenty, które znajdowały się w posiadaniu żalącego.

W zażaleniu skarżący twierdzi z kolei, że okolicznością dotychczas nieujawnioną jest fakt nieujawnienia przez pozwanego, i to także postępowaniu zakończonym zaskarżonym wyrokiem, dokumentów stanowiących podstawę wyciągu z ksiąg rachunkowych banku na dzień 13 lipca 2011 r. nr [...].

Z akt poprzedniego postępowania, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 7 grudnia 2011 r. wynika, że żalący już wówczas kwestionował istnienie zadłużenia wynikającego z wyciągu z ksiąg rachunkowych banku z dnia 13 lipca 2011 r. Czyni to w dalszym ciągu i oczekuje przedłożenia przez pozwanego dowodów, z których „niezbicie by wynikało, że prawidłowo zarachował przelane wierzytelności z PKP B.”.

Twierdzenia te – jak niewadliwie ocenił Sąd Okręgowy – nie mogą być uznane za podstawę wznowienia postępowania przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 233, poz. 1381).